

1.

Beste docent,

Het VMBO wil haar leerlingen beter voorbereiden op het MBO door meer competentiegericht te gaan werken. De beroepsgerichte programma's gaan sinds 2010 uit van 18 competenties. Zowel in het CSPE als het SE moeten deze competenties worden beoordeeld. Het project Groen Proeven ontwikkelt competentiegericht schoolexamens en ondersteunt scholen bij de invoering er van. Naast de toetsing, vraagt competentiegericht werken ook een andere vormgeving van het onderwijs. Dit vraagt nogal wat van jou als docent. Nieuwe taken, nieuwe toetsing, misschien zelfs een andere manier van omgaan met je leerlingen. Met deze vragenlijst willen we meer zicht krijgen op de wijze waarop jij als docent jouw onderwijs vorm geeft. Dit om zowel op landelijk niveau als op schoolniveau meer zicht te krijgen op de stand van zaken rond de invoering van meer competentiegericht vmbo, maar ook op de behoeftes die docenten hebben om zich verder te ontwikkelen op dit gebied. Het invullen van de vragenlijst zal jou misschien ook meer zicht geven op wat competentiegericht onderwijs inhoudt en in wat jij er zelf al mee doet. Er wordt op school/locatie niveau gerapporteerd over de bevindingen. Jouw persoonlijke resultaten zullen hierin alleen anoniem verwerkt worden.

Op de volgende pagina vind je eerst een paar algemene vragen. Daarna staan 28 activiteiten waarbij we je willen vragen om aan te geven in hoeverre jij deze activiteit uitvoert in je eigen lessen. Bedenk bij het invullen goed dat er geen goede en foute antwoorden zijn! We willen inzicht krijgen in hoeverre docenten deze activiteiten in het VMBO uitvoeren, dus probeer het zo eerlijk mogelijk in te vullen.

Hartelijk bedankt voor je tijd en moeite!

Met vriendelijke groet, mede namens de projectleiding Groen Proeven,

Judith Gulikers
Onderzoeker, Educatie en competentiestudies,
Wageningen Universiteit

2. Wat algemene informatie vooraf

Datum

Naam

Uw emailadres

Naam van uw school

Locatie van uw school

Vakrichting (waarin geeft u les?) (meerdere antwoorden mogelijk)

☐ Beroepsgerichte vakken, namelijk....

☐ Algemene vakken, namelijk....

☐ Anders, namelijk....

namelijk:

In welke leerjaar geeft u les?

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ 4

In welke leerwegen geeft u les?

☐ BB

☐ KB

☐ GL

3. Uw ervaringen met Competentiegericht Onderwijs en beoordelen

Gebruikt u competenties in uw onderwijs?

- ☐ Nee
- ☐ Op school zijn competenties benoemd, maar ik doe er nog niets mee in mijn lessen
- ☐ Ik benoem wel competenties voor mijn lessen, maar kan er niet goed concreet vorm aan geven
- ☐ Ik werk bewust aan competenties in mijn lessen en benoem ze ook
- ☐ Ik voer gesprekken met leerlingen over hun competenties en competentieontwikkeling

Weten uw leerlingen wat competenties zijn?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

Bent u zelf competentiegericht opgeleid?

- ☐ Nee
- ☐ Ja, competentiegericht lerarenopleiding (bv. STOAS)
- ☐ Ja, recent een competentiegerichte nascholing/bijbscholing gedaan,

namelijk:

Competentiegericht onderwijs in het VMBO ondersteunt volgens u:

	Zeker!	Misschien	Niet echt
Doorlopende leerlijnen	☐	☐	☐
Individuele ontwikkeling van leerlingen	☐	☐	☐
Vorbereiding op het MBO	☐	☐	☐
Vorbereiding op de arbeidsmarkt	☐	☐	☐
Kennisontwikkeling van de leerlingen	☐	☐	☐
Motivatie van de leerlingen	☐	☐	☐

In mijn optiek biedt CGO het VMBO nog andere kansen, namelijk:

4. Uw ervaring met Competentiegericht onderwijs en beoordelen

Wat is uw ervaring met Groen Proeven (= competentiegericht toetsing met PvB's in het groene VMBO)

- ☐ Geen ervaring mee en nog geen beeld bij
- ☐ Ik heb er informatie over ontvangen, maar zelf nog niets mee gedaan
- ☐ Ben zijdelings betrokken geweest bij een pilot met een Groen Proeven PvB
- ☐ Ik heb een keer een Groen Proeven PvB georganiseerd en uitgevoerd
- ☐ Ik heb een keer examinerator geweest bij een Groen Proeve PvB
- ☐ Ik heb al meerdere Groen Proeven PvB's gedaan

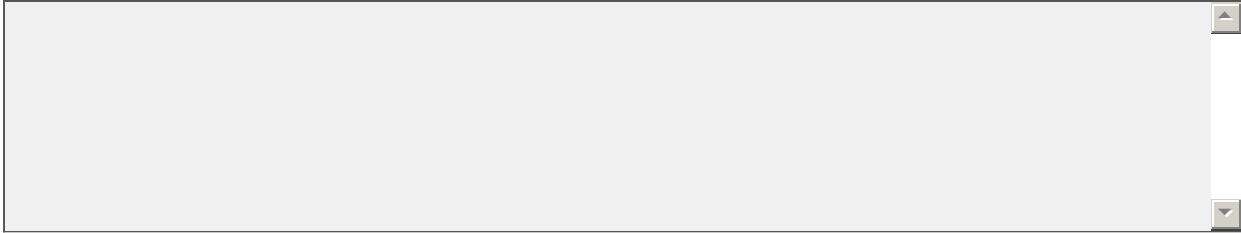
Voelt u zich bekwaam om competentiegericht onderwijs te verzorgen, ook al doet u dat nu nog niet (selecteer het antwoord dat het beste bij u past)

- ☐ Nee, ik heb nog niet zo'n goed beeld wat hierin van mij verwacht wordt
- ☐ Een beetje, maar ik weet dat ik hiervoor nog veel moet leren
- ☐ Ja, naar mijn mening hoeft mijn onderwijs daar nauwelijks voor te veranderen
- ☐ Ja, ik zou goed met competenties uit de voeten kunnen in mijn lessen
- ☐ Ja, ik zou goed met leerlingen over hun competenties kunnen praten

Voelt u zich bekwaam om competenties te beoordelen? (selecteer het antwoord dat het beste bij u past)

- ☐ Nee, ik heb nog niet zo'n goed beeld hoe ik dit zou kunnen doen
- ☐ Nee, ik weet niet goed hoe ik een competentie kan zien in leerlinggedrag
- ☐ Ja, volgens mij beoordeel ik al jaren competenties alleen noemen we het niet zo
- ☐ Ja, ik kan in leerlinggedrag competenties herkennen, maar kan ik heb nog moeite met het niveau beoordelen
- ☐ Ja, ik kan in leerlinggedrag zien op welk niveau een leerling een competentie bezit
- ☐ Ja, ik kan in leerlinggedrag zien op welk niveau een leerling een competentie bezit en ik kan de leerling ook tips geven over hoe zij/zij deze competentie verder kan ontwikkelen

Als we u vragen: "wat zou u graag met uw VMBO-leerlingen willen bereiken?" of "wanneer is uw onderwijs voor uw VMBO leerlingen geslaagd?", wat zegt u dan?

5. De Assessment for Learning Questionnaire

Op de volgende 3 pagina's vindt u 28 activiteiten. Geeft per activiteit aan in hoeverre u dit toepast in uw eigen lessen.

De antwoorden staan in een 5-punts schaal van 1 tot 5, waarbij

1 = "ik doe dit vrijwel niet in mijn lessen"

5 = "ik doe dit met grote regelmaat in mijn lessen"

In hoeverre voert u de volgende activiteiten uit in uw lessen?

	1: vrijwel nooit	2	3	4	5: met grote regelmaat
1. Ik stimuleer mijn leerlingen om na te denken over hoe zij hun schoolwerk kunnen verbeteren	☐	☐	☐	☐	☐
2. Na het nakijken van een toets bespreek ik met iedere leerling zijn of haar antwoorden	☐	☐	☐	☐	☐
3. Tijdens het maken van het schoolwerk vraag ik de leerlingen hoe ze vinden dat het tot nu toe gaat	☐	☐	☐	☐	☐
4. Ik laat mijn leerlingen meedenken over de manier waarop ze willen leren op school	☐	☐	☐	☐	☐
5. Ik geef leerlingen de gelegenheid zelf hun leerpunten te bepalen	☐	☐	☐	☐	☐
6. Ik vraag mijn leerlingen om aan te geven wat ze goed en minder goed hebben gedaan in hun schoolwerk	☐	☐	☐	☐	☐
7. Ik stimuleer leerlingen om terug te kijken op hun leerproces en om te bedenken wat ze een volgende keer beter anders kunnen doen	☐	☐	☐	☐	☐
8. Ik laat mijn leerlingen weten wat hun sterke punten zijn op het gebied van leren	☐	☐	☐	☐	☐
9. Ik laat mijn leerlingen weten wat hun zwakke punten zijn op het gebied van leren	☐	☐	☐	☐	☐
10. Ik moedig mijn leerlingen aan om hun leerproces te verbeteren	☐	☐	☐	☐	☐

6. De Assessment for Learning Questionnaire vervolg

In hoeverre voert u de volgende activiteiten in uw lessen uit?

	1: vrijwel nooit	2	3	4	5: met grote regelmaat
11. Ik geef mijn leerlingen aanwijzingen die hen helpen bij het leren	☐	☐	☐	☐	☐
12. Ik bespreek het gemaakte werk met mijn leerlingen zodat zij de lesstof beter begrijpen	☐	☐	☐	☐	☐
13. Ik bespreek met mijn leerlingen hun vorderingen.	☐	☐	☐	☐	☐
14. Na een toets moment vertel ik mijn leerlingen hoe zij hun zwakke prestaties kunnen verbeteren.	☐	☐	☐	☐	☐
15. Ik bespreek met mijn leerlingen hoe zij hun sterke kanten kunnen gebruiken om hun werk te verbeteren.	☐	☐	☐	☐	☐
16. Ik stel samen met mijn leerlingen een strategie vast om hun zwakke punten te verbeteren	☐	☐	☐	☐	☐
17. Als ik merk dat leerlingen een onderdeel niet begrijpen pas ik mijn instructie aan	☐	☐	☐	☐	☐
18. Ik geef de leerlingen aanwijzingen om hen te helpen de lesstof te begrijpen	☐	☐	☐	☐	☐
19. Tijdens de les kunnen de leerlingen laten zien wat ze hebben geleerd	☐	☐	☐	☐	☐

7. De Assessment for Learning Questionnaire vervolg

In hoeverre voert u de volgende activiteiten uit in uw lessen?

	1: vrijwel nooit	2	3	4	5: met grote regelmaat
20. Door de vragen te stellen tijdens de les help ik leerlingen om de lesstof begrijpen	☐	☐	☐	☐	☐
21. Ik stel mijn vragen op een begrijpelijke manier	☐	☐	☐	☐	☐
22. Ik ga met mijn leerlingen in discussie over de antwoorden	☐	☐	☐	☐	☐
23. Ik sta open voor de inbreng van mijn leerlingen in de klas	☐	☐	☐	☐	☐
24. Ik zorg ervoor dat de leerling weet aan welke punten hij of zij moet werken om zijn of haar resultaten te verbeteren	☐	☐	☐	☐	☐
25. Ik geef leerlingen de mogelijkheid om vragen te stellen	☐	☐	☐	☐	☐
26. De leerling weet aan welke eisen zijn of haar werk moet voldoen	☐	☐	☐	☐	☐
27. Ik zorg ervoor dat de leerlingen weten wat ze kunnen leren van een opdracht	☐	☐	☐	☐	☐
28. Ik kan zien of de leerling het leerdoel heeft behaald door zijn werk	☐	☐	☐	☐	☐

8. De laatste vragen.....

In welke mate gebruikt u onderstaande evaluatievormen in leerjaar 3/4?

1 = vrijwel nooit

2 = af en toe

3 = regelmatig

4 = vaak

	1: vrijwel nooit	2	3	4: vaak
1. Reflectiegesprekken met individuele leerlingen waarin we praten over hun persoonlijk ontwikkeling	☐	☐	☐	☐
2. Zelfbeoordeling door leerlingen	☐	☐	☐	☐
3. Peer-beoordeling (leerlingen beoordelen elkaar)	☐	☐	☐	☐
4. Rubrics	☐	☐	☐	☐
5. Portfoliogesprek	☐	☐	☐	☐
6. Proeven van bekwaamheid	☐	☐	☐	☐
7. Beoordeling door beoordelaar van buiten de school (bv. een klant, opdrachtgever, docent andere school)	☐	☐	☐	☐

9. Welke opdrachten gebruikt u in uw onderwijs?

In welke mate maakt u in klas 3/4 gebruik van realistische opdrachten (dwz. opdrachten waarbij leerlingen in een realistische situatie worden geplaatst)

- ☐ 1: vrijwel nooit
- ☐ 2: af en toe
- ☐ 3: regelmatig
- ☐ 4: vaak
- ☐ 5: zeer vaak

In welke mate gebruikt u de volgende opdrachtsvormen in klas 3 en/of 4? (verdeel 100% over de 3 typen opdrachten)

1. Gestructureerde opdrachten (dwz. de opdracht kan maar op 1 manier uitgevoerd worden en de eindproducten van de leerlingen zijn nagenoeg identiek)

2. Deels gestructureerde opdrachten (dwz. opdracht kan op enkele manieren worden uitgevoerd en de leerling kiest uit een gegeven aantal eindproducten)

3. Vrij uitvoerbare opdrachten (dwz. De opdracht kan op vele manieren worden uitgevoerd en de leerling kan het eindproduct zelf bepalen)

In welke mate gebruikt u de volgende opdrachtsvormen in uw VMBO klassen van leerjaar 3 en/of 4? (verdeel 100% over de 2 typen opdrachten)

1. Complexe opdrachten (dwz. opdrachten waarin leerlingen meerdere taken met elkaar moeten combineren)

2. Enkelvoudige opdrachten (dwz. opdrachten waarin leerlingen 1 taak of 1 vaardigheid uitoefenen)

10. BEDANKT!

Dat was het!

Hartelijk dank voor het invullen!

Als u vragen heeft naar aanleiding van deze vragenlijst, neem gerust contact op met judith.gulikers@wur.nl